

IZOBRAŽEVATI ŽE PRED KADROVANJEM

MARJAN
RAVNIKAR

Konferenca neangažiranih je končana. Deklaracija, ki je bila sprejeta, pa je dokument, ki rezimira delo in sklepe in daje napotila udeležencem, v kakšni smeri naj bi se svet v bodoče razvijal. V tem dokumentu ne zasledimo prošnje, pač pa le konkretne predloge, načrte, ki so nujni za ohranitev miru, za odpravo vseh vrst diskriminacij, za uvrstitve koeksistence ter enotnega tretiranja vseh — razvitih in nerazvitih. Nešteti poizkusi, tako Pekinga, kot zahodnih velesil, da zmanjšajo pomen konference, so se izjalovili. Tudi za bivše kolonialiste in najnovejšo propagatorje permanentne revolucije nekaj pomeni forum, ki zajema polovico človeštva. Več kot milijardo ljudi z vsemi njihovimi željami se ne da zatajiti. Kratko veselje, da bo konferenca neenotna, razbita na dve polovici nasprotujočih si mišljenj, je bilo res kratko. Indonezijski predsednik Sukarno je bil pač zaskrbljen, in to upravičeno, za miren razvoj svoje dežele in je v tem videl svoj največji problem. V debati z ostalimi in po analizi celotnega svetovnega položaja pa je kaj hitro dal prednost problemom, ki terjajo veliko več, kot pa rešitev indonezijskega problema. Z odstranitvijo teh ključnih svetovnih nerešenih zadev pa odpadejo tudi regionalne, to je tiste, ki zadevajo izključno Indonezijo, Laos, Kongo, Kubo in ostale. Torej veselje je bilo kratko in delegati so takoj po teh notranjih sporazumih ponovno nastopili in govorili enoglasno o vseh najvažnejših točkah dnevnega reda.

Kontakti, ki jih je naša delegacija imela, predvsem s tovariši Tito, niso bili samo množični, pač pa tudi izredno važni. Skoraj ni delegacije, katera ni prišla na razgovor z Jugoslavo. Izreden pomen naših izkušenj za nerazvite dežele je v resnici velike važnosti. Ko bi naštevati posamezne kontakte, na tem mestu ne bi bilo dovolj prostora. Tuji časopisi komentirajo popularnost, ki jo je naša delegacija bila deležna, s tem, ko trdijo, da je ogromen in nepozaben lik Nehruja z vsem pridobljenim spoštovanjem in poznavanjem svetovne situacije prevzel Tito. Tito, da je edini, ki ve, kaj hoče, ki pozna Vzhod in Zahod, ki je resnični pobornik miru na svetu in ki zna čuvati svobodo, katero si je sam izbral. Mi vemo, da je to tudi v resnici tako, vemo pa tudi, da si ne lastimo nikakršne prve violine, pač pa samo realizacijo sklepov, ki so jih vsi prisotni še podpisali.

Ker bo deklaracija predložena Generalni skupščini ZN, bodo njeni sklepi vplivali na delo generalne skupščine. Zato lahko pričakujemo, da bodo ekonomski, finančni, socialni, kulturni in ostali sveti Generalne skupščine upoštevali nujnost, ki jo je Kairo nakazal. To bi bila obremenitev najbolj pravihna pot za realizacijo same deklaracije. Vsekakor pa je Kairo svetli datum v sodobni zgodovini človeške družbe, saj je postal pot za boljše bodočnost življenja na našem planetu.

S krvjo umazana figura Combeja, ki je v Kairu postala tragikomična, ni in verjetno tudi ne bo dala željenega efekta. Sofistične klice, ki prihajajo iz zahodne hemisfere, da je kršena svoboda foruma, ki se bje za svobodo, nihče ne jemlje resno. Ves svet ve, kdo je Combe in koga zastopa. Če so mislili konferenco diskreditirati s tem, ko ji on ni smel prisostvovati (o čemer so bili vsi obveščeni), so se zmotili. Povabljen je bil zato Kasavubu. Seveda on verjetno niti ni smel priti. Tudi do revolta v Kongu ni in ne bo zato prišlo.

Sicer pa lahko v tem času zabeležimo dve zelo različni aktivnosti, ki se odvijata v svetu. Ena je do skrajnosti pospešena oborožena borba vseh še neosvobojenih narodov. Druga pa, zelo intenzivna trgovinsko ekonomska dejavnost Vzhoda in Zahoda. Borba za uvrstitve trgovinskih vezi se odvija z neverjetno naglico. Vse razvite dežele predvsem pa ZDA in Zahodna Nemčija hite k povečani izmenjavi z nerazvitimi deželami. Ta druga dejavnost je dokaz, da tudi veliki in razviti prihajajo do zaključka, da sami ne morejo živeti.

Mlad komunist, delavec STEFAN GOLEZ je pred desetim leti prišel z vasi v lesno industrijsko podjetje »Bohor« v Stenturju. Že po nekaj besedah s Stefanom Goležem je postalo jasno, da lahko beležnico s vprašanji spravim v žep. Razgovor je vodil on, razčlenjeval je probleme, jih nakazoval, vse tiste »dro-

bne« probleme, ki mrtvijo človeka in ki izgledajo »nepomembni«.

»Samo dobra volja komunistov je mnogo premalo, da bi po njej vrednotili vlogo in delo. V našem podjetju je skoraj vseh 182 delavcev — kolikor jih podjetje zaposluje — pridobilo kvalifikacije in strokovnost ob delu. S tem hočem reči, da

se je celoten kolektiv učil in izobraževal več ali manj ob delu, proizvodnji. To je dobro, vendar ima tudi svojo slabo stran, namreč naše znanje je produkt razmer našega podjetja, torej ozko. Komunist se ne sme zadovoljevati že s tem, da sestanku prisostvuje. Za vsak sestanek ali razgovor bi moral biti vnaprej pripravljen, seznanjen s širšo tematiko, saj bi le tako lahko potem uspešno sodeloval.

Živim in delam v zdravem kolektivu, kjer se ne razpravlja za plotom. Včasih se sestanek spremeni v predavanje, toda to ni slabo, proizvajalec spontano iznese svoje mišljenje, tovariši pa ga naj sprejmejo ali odklonijo. Moti me le eno; namreč to, da nas »fabrika« povezuje le osem ur. Nato se porazgubimo. Večina tovarišev je doma iz okolice. Doma imajo zemljo, ki jo obdelujejo. S tem delom in obveznostmi in delo po organizacijah. Veliko število teh mladih, zdravih ljudi se zato lomi med zahtevami kolektiva in zemlje. Kakor hitro se od zemlje odtrga so nosilci naprednih idej.

Vse tem tovarišem bi morali pomagati, da bi jim omogočili izobraževanje pri delu. Tu mislim predvsem na ideološko izobrazbo. V dosedanji praksi uveljavljamo pravilo, da začnemo z ideološkim izobraževanjem šele po včlanjenju. Smatram, da ne bi smeli gledati na članstvo. Moramo mladim ljudem omogočiti izobraževanje ne glede na to, če bo postal član ZK ali ne. To je v obeh primerih potrebno in koristno. Če bi s to prakso začeli že pred leti, ne bi danes v tako številnem kolektivu imeli le enajst komunistov.

-nik

J. Sever

PREDSEDNIKI ŽALSKIH PODJETIJ IMAJO

premalo posluha za šole

Pred nedavnim je razširjeni plenum občinskega odbora Socialistične zveze v Zalcu razpravljalo o pripravi na volitve samoupravnih organov v šolstvu. Žal se sestanka ni sodelovali predstavniki podjetij, katerih razumevanje potreb šolstva je bistveno.

IZ KONJIC

BOGATE RAZPRAVE OB OSNUTKU

V konjiški občini so osnovne organizacije ZKS že zaključile razprave o osnutku sprememb in dopolnitve statuta ZKJ. V živahnih razpravah je članstvo načelo marsikateri problem: tako se niso ogrevali za nove nazive »politični sekretarji«, češ, da je delokrog sam po sebi že politične narave. V »Komisiji« so načeli problem koordinacije osnovnih organizacij integriranega podjetja, ki ima samostojne obrate v drugih občinah. Menijo, da je v teh primerih dovolj, če se občasno sestajajo vodstva osnovnih organizacij. Priporočbe so imeli tudi na vprašanje rotacije, ki je osnutek ne omenja. Menijo, da bi to moral vsebovati statut in sicer za vsa vodstva od občinskega komiteja navzgor.

KRITIČNE OCENE

Na letnih konferencah zveze mladine v konjiški občini so letos mladi delavci in delavke zelo kritično osvetljevali svoje delo in delo samoupravnih organov. Kaže, da se mladinci vse bolj zanimajo za notranje probleme gospodarskih organizacij in predvsem za nadaljnji razvoj. Občinsko vodstvo ZMS je mnenja, da so letošnje konference daleč bolj razgibane in plodnejše, kot lani.

ŠE SO PROBLEMI MED BORCI

Pred letnimi konferencami ZB se predsedstvo v šmarnski komuni temeljito pripravlja na reševje nekaterih problemov. Le-teh ne manjka, ker je komunala slabo razvita. Največji problem so še vedno stanovanja, priznavalnine, štipendije, dokumentacija in aktivnost na terenu.

Na zadnji seji predsedstva so obravnavali vse te probleme. V komuni prejema 22 borcev priznavalnine od občinskega ali okrajnega odbora ZB. Te priznavalnine dobijo borci s statusom pred 9. 9. 1943, pri tem pa morajo biti zaposleni. Če so njihovi mesečni prejemki pod 39 tisoč dinarjev, jim priznavalnina izpolni razliko do tega minimuma. Je pa še precej borcev, ki bi bili pomoči potrebni, ker so socialno ogroženi, bodisi zaradi velike družine, bodisi zaradi nizke kvalifikacije, vendar pa priznavalnine ne prejema. Vzrokov je več: nekateri ne zadovoljujejo pogojev, nekateri pa še nimajo urejene dokumentacije. Po drugi strani pa je precej kmotov, ki niso v rednem delovnem razmerju. Tako dobivajo priznavalnine predvsem borci v centrih, medtem ko čaka krajevne odbore na terenu odgovorna naloga, da uredijo materialna vprašanja svojih članov. Fondi, s katerimi razpolaga občinski odbor ZB, so popolnoma izčrpani in prenizki za vse potrebe. Občinska skupščina pomaga z razpoložljivimi sredstvi, poleg tega pa priteka tudi iz podjetij.

Tudi vprašanje stanovanj še ni urejeno. Stanovanjski sklad, s katerim razpolaga pasivna šmarnska občina, je vsekakor šibek za potrebe. Borci prihajajo stalno z novimi prošnjami za kredite za novo

gradnje ali za adaptacije in manjša popravila. Kljub temu, da je bilo letos izdanih za deset milijonov kreditov, je na občini še preko 50 nerešenih prošenj. Borci dobivajo dolgoročne kredite na 30 let z 2 % obrestmi. Tako so v slabšem položaju od onih ki so dobili kredite do letošnjega leta in plačujejo le 1 % obresti. Nujno bo treba rešiti kreditiranje borcev višinskih kmetov. Družbeno koristno je, da ostanejo na svoji zemlji v hribih; vendar pa jih mlajši rod zapušča. Ostareli so in težko zmagujejo napore ter izdatke. Za popravila stanovanj so jim potrebni manjši zneski od dvesto do šest tisoč dinarjev. Ker pa niso v službah, nimajo nobenih pogojev, da bi dobili kredit.

Ker bi z 20 milijoni lahko rešili nad petdeset prošenj za kreditiranje, bo občinski odbor ZB poiskal vse možnosti, da zagotovi taka sredstva. Vendar pa morajo krajevni odbori prej ugotoviti vse potrebe na terenu, jih razvrstiti v prioriteto listo, če ne bi mogli vseh hkrati rešiti.

Poleg otrok padlih borcev je v šolah precej otrok živečih borcev, ki prejemajo štipendijo ali jo nujno potrebujejo za nadaljnje šolanje. Štipendije, ki jih dobivajo, so v mnogih primerih nezadostne. Zato bo treba poskrbeti, da bodo štipendije dovolj visoke in iskati nove štipendije v podjetjih.

Tudi nekateri borci sami se izobražujejo. Ti imajo možnosti z dopisnimi šolami, nekateri pa tudi kot izredni slušatelji na višjih in visokih šolah. Tem borcem pa je treba zagotoviti poleg razumevanja tudi sredstva v delovnih organizacijah, kjer so zaposleni.

-jk

V ZBELOVEM USPEH

KER NISO MLATILI PRAZNE SLAME

V konjiški občini imajo okoli dve tretjini volivcev včlanjenih v vrste Socialistične zveze delovnih ljudi,

zato so na nedavnem posvetu v Skomarjih posvetili temu vprašanju veliko važnost. Najboljši uspeh je doslej dosegla krajevna organizacija v Zbelovem.

O tem, kako so uspeli zajeti v svoje vrste toliko volivcev, nam je povedal predsednik odbora tovariš STRMSEK:

— Ni šlo lahko. Trdim pa, da je to uspeh dela članov odbora. Razdelili smo si teren, obiskali volivce in se z vsemi tistimi, ki še niso bili včlanjeni, pomenili o pomenu in vlogi Socialistične zveze. K nekaterim smo zavili tudi po trikrat; navsezadnje pa smo uspeli. Vprašujete me, zakaj so naši sestanki dobro obiskani? Nič lažjega! Izognili smo se splošnemu in sestanki so postali po vsebini delavni — reševali smo konkretno lokalno problematiko, sprejemali v zvezi s tem sklepe in zadolžitve. Nismo mlatili prazne slame. Sestanki so bili le predah med konkretnim delom in pregled izvršenega dela. To pa je nam vseh in je uspeh takih sestankov viden.

POMOČNIK DIREKTORJA VISOKE POLITIČNE ŠOLE STANE DOLANC

Pred dnevi so na sedežu občinskega komiteja v Velenju razpravljali o osnutku statuta ZKJ. K tehtnosti in poteku razprave je precej prispevala udeležba pomočnika direktorja visoke politične šole v Ljubljani tovariša STANETA DOLANCA in predavatelja te šole tovariša ZDENKA ROTARJA. Gosta sta namreč odgovarjala na številna vprašanja, ki so se porajala ob razpravah v osnovnih organizacijah.

kl

SEMINAR V VELENJU

Občinski odbor socialistične zveze v Velenju je pred dnevi pripravil seminar za predsednike in sekretarje krajevnih organizacij SZDL. Seznanili so se z najvažnejšimi družbeno-ekonomskimi problemi v občini, dogovorili pa tudi o organizacijskih in vsebinskih pripravah na bližnje konferencе krajevnih organizacij SZDL.

nik

TONE SKOK

PONOVNO SEKRETAR OBČINSKEGA KOMITEJA ZK V CELJU

Pretekli teden je bila na seji občinskega komiteja ZKS v Celju izvršena kadrovska sprememba v vodstvu občinske organizacije ZKS. Dosedanji sekretar tovariš Stane DIVJAK, ki je pred časom bil imenovan za direktorja cestnega podjetja, je bil na tej seji razrešen sekretarske dolžnosti. Komite se mu je za požrtvovalno delo v preteklih dveh letih iskreno zahvalil, prav tako tudi sekretar OK ZKS tovariš ing. MARINC, ki je bil na tej seji navzoč.

Za novega sekretarja občinskega komiteja v Celju je bil izvoljen tovariš Tone SKOK, ki je to dolžnost opravljal že pred odhodom na visoko politično šolo v Ljubljani, katero je letos absolviral. Tovariš Skok bo kot poznavalec celjskih razmer s pridobljenim znanjem svojo odgovorno nalogo lahko uspešno izvrševal.

Tovarišema Tonetu Skoku in Stanetu Divjaku na novih dolžnostih čim več uspeha in zadovoljstva.

Kaj naj obravnavamo

V Brežicah je na seji občinskega plenuma nekdo vprašal, kaj bi naj obravnavali na krajevnih konferencah SZDL, ki bodo prihodnji mesec. To se nekoliko čudno sliši! Ali bi resnično morali pripraviti neko posebno temo, ki bi privabila občane, kot je dejal tisti predstavnik. Verjetno ne!

Odgovor je bil tu. Življenje je tisto, ki naj daje vsebino konferenci. Občani lahko tu spregovorijo o sebi, o njihovi problematiki in od tod vplivajo na reševanje. Nekdo je vprašal, kako bo s krajevnimi skupnostmi? Pravijo, da bi vključili v celoto Jesenice na Dolenjskem in Veliko Dolino, Catež in Krško vas, Artiče, Sromlje in Pečice ter mesto in okolico Brežic. To je že velik problem, ker bodo občani terjali pojasnila na nešteto zadev; od pomena krajevnih skupnosti do bizejskega zadružnega doma, ki so ga pomagali graditi občani, a zdaj nimajo prostora za svoje družabno življenje.

»Kmečko stranko potrebujemo«, je dejal neki brežiški občan. Nedvomno je to znak, da je veliko kmetijskih problemov, o katerih bi morali živo in neposredno spregovoriti, toda ne v neki posebni stranki. Tu je SZDL, tribuna občanov, kjer naj odločno in kritično spregovore občani in če je pravilno, pa naj oštejejo kmetijsko zadružno ali kogarkoli, ki ne ravna prav. Torej je še vedno potrebno na krajevnih konferencah znova spregovoriti o vlogi in delu organizacije SZDL.

In predvsem naj ne dela eden za vseh! Nemogoče je združevati v isti osebi funkcijo predsednika krajevnih organizacij SZDL, sekretarja osnovne organizacije ZKS, predsednika krajevne skupnosti in podobno. Tudi status člana občinske skupščine je svojstven. Združevanje funkcij v eni osebi hromi kritičnost, zamegljuje probleme pri reševanju, znižuje sodelovanje občanov v samoupravljanju. Ali je še potrebno vprašati, kaj bi obravnavali?

lr